

Sahib ve Başmuharriri
SİRET GAYAR
Memleket menafine aid yazılara
savfalarımız acikur.
Basilmayan yazıar geri
verümez.

ULUS SESİ

— SIYASAL GÜNDELİK TÜRK GAZETESİ —

Sayı 1260
30 Haziran 1939
Cuma
Sayısı 100 Paradır.

On ikinci yıl

Kuruluş yılı 1 Ağustos 927

Millî Şef

Yarın Ankarayı şeref- lendirecekler

İsataşbül 29 «Baş
muharririmizden»
Yalovadan ayrılan
Cumhurreisi Milli
Şef İsmet İnönü
Marmarada bir ge-
zinti yapmışlar ve
İnrah adasına çı-

karak bazı tetkik
lerde bulunmuşlar-
dır.

Millî Şefin öü
müziki Cumartesi
güü Ankarayı şe-
reflendirmeleri kuv-
vetle muhtemeldir.

Kızılaya yardım

Halkımızın yüksek gay-
retile aza adedini çoğalt-
mak isteyen cemiyete üye
yazılmayı her yurtdaş
millî bir borç bilmelidir.
Harpte kardeşlerimizin ya-
ralarını saran, ölüm teh-
likesi karşısında en müş-
fik bir anne kadar samimî
duygularla Mehmetci-
ge halâşkâr kanadlarını
açan Kızılay kadar mer-
hametli bir teşekkür var-
mıdır?

laşmayacağını değil mad-
dî varlığını hayatını bile
kayıp etmeyeceğini kim
temin edebilir. Her felâ-
keti çelik iradeli varlığile
yenen insan cemiyetinin
halâşkârı Kızılay Kuru-
muna bunun için de sev-
meli, berimsemeli ve ona
elimizden gelen yardımı
yapmaktan kat'iyyen dön-
memeliyiz.

İ. N. Göker

Türkiye - Suriye arazi meselesi

Bu gün Mecliste konuşulacak

Ankara 29 [Hususi
Muhabirimizden] —

Türkiye ile Suriye
arasındaki arazi an-
laşmasına aid ka-
nun lâyihası yarın
[bugün] Büyük Mil-
let Meclisinde mü-
zakere edilecektir.

Hatay Millet Meclisi

Dün tarihî kararını vererek dağıldı Meclis binasına Türk bayrağı çekildi

Antakya 30 (Hususi)
Hatay Millet Meclisi
dünkü Perşembe günü
saat 16 da Meclis Reisi
Bay Abdülgani Türk-
menin rivasetinde top-
lanmış, 30 dan fazla ve-
rilen taktir üzerine Ha-
tayın ana vatana ilti-
hakını alkışlar arasın-
da ve ayakta kabul
etmiştir.

Bundan sonra Tay-
fur Sökmen Hatay mü-
cadelesini anlatan gü-
zel bir hitabede bulun-
muştur. Bu hitabeyi mü-
teakib Abdülgani Türk-
men:

“Tarihî kararını ve-
ren ve büyük vazifesini
yapan Hatay Meclisini
dağıtıyorum, demiş ve
Meclis dağılmıştır.

Bunun üzerine der-
hal Meclisin binasında-
ki Hatay bayrağı indi-

Bay Tayfur Sökmen

rilerek yerine Türk
bayrağı çekilmiştir.

Bütün Hatay fevka-
lâde günlerini yaşa-
maktadır. Hatay Mec-
lisinin dağılması ile, Ha-
tay hükûmeti de tarihe
karışmıştır.

4 bin Alman zabıt ve askeri Danzigde

Leh hududunda Alman tayyareleri uçuşlar yapıyorlar

Ankara 29 «Hususi
Muhabirimizden» —
Dört bin kişiden
mürekkep Alman
zabıt ve askeri ile
bin kişi kadar Nazi
gönüllüsünün Dan-
zigde geldikleri ve
Alman tayyareleri-

nin Leh hudutların-
da uçmakta olduk-
ları Varşovadan bil-
dirilmektedir.

Suriye Haberle- rimiz iç sayfede.

Izmitin kurtuluş yıldönümü

Izmit 29 «Hususi» -
Izmitin kurtuluşu-
nun 19 uncu yıldö-
nümü dün coşkun
tezahüratla kutlu-
landı. Türk asker-
lerinin şehre ilk gi-
rişini temsilen bir
kita askerimiz şeh-
re girdi ve şiddetle
alkışlandı.

Bundan sonra şe-
hitlige gidilerek şe-
hitlerimiz anıldı.

Bulgar Başvekili

Ankara 29 Radyo:
Bulgar Başvekili
Köseivanofun Ber-
line gideceği ve ora-
da üç gün kalacağı
Sofyadan bildiril-
mektedir.

Fransız Hariciye Nazırı

Berline gidiyor

Ankara 29 Radyo:
Fransa Hariciye Na-
zırı Bonne dün öğ-
leden sonra İngiliz
büyük elçisile gö-
rüşmüştür.

Onu düşünenler; in-
sanlık idealini benimse-
yen bahtiyarlardan sayı-
lır. Kızılay hayat iksiri
dağıtan kanatlarla felâ-
keti önleyen kurtarıcı bir
melektir. Otomobil altın-
da çinenenleri, bastalık
felâketi ile çırpınanları
milliyet ve içtimai duygu
farkı gözetmeksizin ilk
önce kurtarmaya koşan
Kızılaya karşı vazifeleri-
mizi unutmamayı bir in-
saniyet ve vicdan borcu
saymalıyız.

Yangın, sel, tufan,
zelzele dünyada yaşayan
insanları kovalayan aki-
betlerdendir. Bugün zen-
gin yaşayan bir insanın
yarın bu akibetlerden biri
veya bir kaçı ile karşı-

Davalarımız:

Cümhuriyetçilik

Yazan: Kızıltepe Kültür İşyarı
Zeki Teoman

Cumhuriyet, halkın kendi kendini idare etmesi, egemenliğin kayıtsız şartsız ulusta olması demektir.

Hepimiz biliriz ki koca bir yurt içinde yaşayan halk bir araya gelip kendi kendini idare edemez. Ulus; egemenliğini (hakimiyetini), devlet idaresinin elinde olduğunu bu iş için yaptığı seçimle belli eder. Sayıtlara (mebus), onların da kurduğu Kamutaya (meclis) vermiştir.

Kamutay ulusunun iste-k, dilek ve ihtiyaclarını kanunlaştırır. Fakat bu kanuna göre iş yapmayı yaptırmayı Mebuslar içlerinden belli bir zaman için seçtikleri Cumurbaşkanına onun da kurduğu hükümet vermişlerdir.

Kamutay ulusun her işte vekili olduğu için icabında hükümet düşürebilir. Cumurbaşkanı ve hükümet Kamutaya hesap vermiye borçludur.

İşte bu türlü idareye Cumhuriyet denir. Cumhuriyet, halkçılığı koruyan ve yürüten bir idare biçimidir. Bir mefküredir. Halkçılık:

I — Siyasal özgünlükle (hürriyet) dayanır.

II — Halkın fikriyle yapılır.

III — Her vatandaşın hükümete iştirakiyle elde edilir.

IV — Siyasal haklarda herkesin birbirine musavi olmasıyla ortaya çıkar.

Cumhuriyetten başka hiç bir hükümet biçimi bu hakikatları tam mansıyla belirtmez. Bunun içindir ki Cumhuriyet uluslar için bir hayat kaynağıdır. Bu kulu idare biçimini sarsılmaz inan ve kuvvetimizle, her tehlikeye karşı bütün elemanlarımızla korumamız ve kurtarmamız bizim Cumhuriyetçiliğimizdir.

Monarşi, poligarşi, teokrasinin bize verdiği acı dersler en iyi idarenin Cumhuriyet olduğunu bize öğretmiştir.

Türkler için bu seçimli idare yabancı bir idare değildir. Hunlar, Sümerler Etiler Hakanlarını kendi aralarından büyük bir kurtayla seçerlerdi.

Hakanın yanında devlet işlerini görececek bir de heyet vardı.

Şimdi ise Hakan ve kurultay yerine belli bir zaman için kamutay ve Cumurbaşkanı seçiliyor. Her ikisi de halktan doğmadır.

— SON —

Hatay Meb'usları

Nüfusuna göre Hataydan sekiz mebus çıkarılacaktır.

Namzetler partisi değişmez başkanı ile başkan vekili tarafından Temmuzda ilan edilecektir.

Meclisin yaz tatili

Büyük Millet Meclisinin 22 Temmuzda yaz tatili yapacağı bildirilmektedir.

Yalova Kaplıcaları

Yalova kaplıcalarının sıhhat ve kâletine bağlanma hakkındaki kanun lâyihası mecliste kabul edilmiştir.

ŞEHİR Ve İLÇE HABERLERİ

Adliye Müfettişi Viranşehir'e gitti

Bir kaç gün evvel şehrimize gelmiş olan Adliye Müfettişi evvelki gün Viranşehir'e gitmiştir.

Kızıltepe Kaymakamı şehrimizde

Kızıltepe Kaymakamı Bay Kâmrân evvelki akşam şehrimize gelmiştir.

İstiklal Nahiye Müdürü

Dündenberi şehrimizde bulunan İstiklal Nahiye Müdürü Turgut Arıkan bu gün vazifesi başına dönmüştür.

Bay Davut

Valâyet Evrak Kâlemi memurlarından Bay Davudun İdil Kaza Tahrirat kâtipliğine tayin olduğu haber alınmıştır.

Suriyenin Borçları

Suriyenin borçlarına Hatay iştirâk etmeyecektir.

Hatayın Cenup hududunun temdidi işlerine devam edilmektedir.

Kıbrıs sularında İngiliz manavrası

Öğrenildiğine göre bir İngiliz do nanması, Kıbrıs sularında büyük manevralar icra edecektir.

Hatay Valisi

Hatay valiliğine tayini kararlaştırılan emniyet umum müdürü Şükrü Sökmen Süvarın yerine tayin edilecek olan Seyhan valisi Ali Rıza Çevik Ankaraya gitmiştir.

Sayın Okuyucu:

Ulus Sesini okuduktan sonra dışarıda tıdığın, dostun ve akraban varsa ona gönder.

Gurbet ellerde Memleket hasretini çeken her yurtdaş bunu en büyük bir hediye sayacak ve sana minnettar kalacaktır.

Garip Vak'alar

At.Su ile kaç gün yaşar?

Yapılan tetkiklere göre bir At yirmi beş gün yalnız su ile yaşayabilmektedir.

Fakat buna mu kabil günden güne kuvvetten düşmektedir.

Bunun tecrübesini yapan veteriner, 25 nci günü t c rübe ettiği atın yerinden kalkamadığını, zorlukla kaldırıldıktan sonra yeniden yere yıkıldığını tesbit etmiştir.

Yarınki Postalar

1/7/939 Cumartesi
Yarın sabak gelecek Tren Postası yoktur.

Öğleden sonra saat 13,30 da Diyarbakır, Ankara, İstanbul, Derik, Kızıltepe, Nusaybin ve saat 17 de Cizre, İdil, Midyat, Gercüş, Savur postaları gelecek ve saat 18 de Ekspres Tren postası gidecektir.

Mektup kişesi saat 8 den 17 ye, Havale ve Paket kısmı da saat 8 den 15 şe kadar açıktır.

SAGLIK

Hindi-Çini

Cenubi Asyadaki bu Fransız müstemlekesi mevki, toprak ve iklim teşekkülleri itibarıyla malarya için gayet tabii sıcak yatak vazifesini görmektedir ki anofelas isimindeki malarya taşıyan sivrisinek buralarda tutunmaktadır. Maalesef bu hayalideki halkın kısmi azami sıtma-ldır.

İlkanun 1939 yılında yani: «Saigon, Hanoi ve Nha-Trang» Sıtma Mücadele teşkilatını kurmaya memur edildi.

Hindi-Çinde yapılacak işlerin en mühimi olanı o havalideki sıtmalı yerlerin haritasını çizerek mezkûr mahallerde bulunan hastalığın miktarını tesbit etmektir. Tedkik neticesi 1930 yılında bu büyük iş de başarıldı. Elde edilen malumatla gereken malarya mücadelesi yapıldı ve hâlâ bir çok yerlerde yapılmaktadır. Pasteur Enstitüsü sıtma mücadelesi ni derühte etmeden evvel oralardaki hususi müesseseler firmalarına sistematik kinin tevziatı yapmaktaydılar.

Bunların başlarında tren idareleri geliyordu. Bataklık yerlerden geçen ve o havalide çalışmaya mecbur olan amele ve memurlarını malaryadan korumakla mekelletiler.

Mr H. Moring ve Mr. L. A. Bordes'un bu maksad uğruna neşrettikleri beyan nmeden anlaşıldığına göre alınan tedbir sayesinde önemli neticeler alınmıştır. Coğhindeki Pratik ve kat'i sıtma mücadelesi işi en önemidir. Malaryanın Coch'in'deki bazı iktisadi sahalarda da başgöstermesi yüzünden cemiyet her yerde yardımlar çoğaltmıştır.

Milletler Arası Malarya Komisyonu eski usulde

yapılan kinin tedavisini reddederek yerine 5-7 gün zarfında 15-18 budaylık kinin alınmasını tavsiye etmektedir. Bu ucuz usulün Hindi-Çinde de iyi neticeler vereceğinden ümidvarız. profilaktik maksadile sıtma mevsiminde günde altı buday kinin alması lazımdır.

RADYO

Türkiye Radyodifüzyon Postaları

Türkiye radyosu Ankara radyosu

Uzun Dalga: 1648 m. 183 Kcs. / 120 Kv.

Kısa Dalga: 19,74 m. 15195 Kcs. / 20 Kv.
31,70 m. 9465 Kcs. / 20 Kv.

Bu günkü program

Cuma 30 1939

12,30 Program

12,35 Türk müziği — PI

13,00 Memleket saat a-yarı, ajans ve meteoroloji haberleri

13,15,14 Müzik Karışık program — PI

19,00 Program

19,05 Müzik Melodiler — PI

19,15 Türk müziği Fasil heyeti

20,00 Memleket saat a-yarı, ajans ve meteoroloji haberleri

20,15 Konuşma Haftalık spor servisi

20,30 Türk müziği saz eserleri beste, semai ve şarkılar

21,10 Konuşma

21,25 Neşeli plaklar — R.

21,30 Orkestra programının takdimi — R. Strauss

21,45 Müzik Radyo Orkestrası — Şef: Praetorius
22,30 Müzik Opera şarkıları — PI

23,00 Son ajans haberleri, ziraat, esham tahvilât, kambiyo—nukut borsası fiyat

23,20 Müzik Cazband PI

23,55,24 Yarınki Program.

günlük

PIYASA

Buğday	2	50
Arpa	2	40
Un (Bir çuval)	580	
Darı	2	50
Nohut	6	
Mercimek	3	
Pirinç	25	
Sade Yağ	90	
Tere yağı		
Zeytin yağı	70	
Yün	40	
Deri	40	
Badem	20	
Badem içi	95	
Ceviz		
Ceviz içi		
Mahlep		
Mazı	19	
Kesme Şeker	35	
Toz şeker	31	
Kahve	118	
Sabun	42	
Çay	350	
Kuru üzüm	20	
Pekmez	15	
Bal	50	

Yılda (1) Lira

Her gün binlerce yavruyu senin yardımın, senin şefkatinle sinesinde barındıran Çocuk Esirgeme kurumudur.

Yılda 1 lira ver Çocuk Esirgeme kurumuna üye ol.

Çocuk

Çocuk Esirgeme Kurumu Genel merkezi tarafından çıkarılmakta olan (Çocuk) adlı derginin (136) Sayısı çıkmıştır.

Yurt yavrularının sağlık, sosyal Kültürel durumlarının inkişafına hizmet eden bu kıymetli dergiyi çocuklara çocuklu ana ve babalara tavsiye ederiz.

Suriye Haberlerimiz

Suriyenin İdaresi değişiyor mu?

Cezireden maada Suriye muhtelif parçalara ayrılacak

Halep (Husufi) — Suriyede kabine buhranı devam etmekte ve gittikçe had bir şekil almaktadır. Cumharreisi, kabine teşkili için artık istişarelerden vaz geçmiştir.

Çünkü Suriyenin bu günkü anormal vaziyeti ve Fransızların bir çok idare salâhiyetlerini ellerinde tutmakta ısrar etmeleri dolayısıyla hiç kimse kabine kurmak mesuliyetini üzerine almamaktadır.

Son gelen Suriye gazetelerinin ısrarla verdikleri malûmata göre Fransız yüce komiseri ortadaki bu hükûmetsizliğe nihayet vermek için bütün idare salâhiyetlerini eline almağa karar vermiş bulunuyor. Yüce Komiser bugün yarın çıkacağı tahmin edilen bu kararlar mucibince bugünkü Suriye meclisini fesih ederek daha küçük bir meclis intihap ettirecektir. Bu meclisin bir kısmı azasında yüce komiser tarafından tayin olunacaktır. İntihabat yapılmıyacağı kadar hükûmet işleri (Devlet sekreteri) namile tayin olunacak tek bir nazır

tarafından idare olunacak, nazaretlerdeki daire müdürleriyle Fransız müsteşarları kendisine yardım edeceklerdir.

Diğer taraftan verilen bir habere göre (Muhafızlıklar nizamı) adı verilen bu vilâyetlere nim müstakil bir idare şekli bahşeden kararnamede bu meyanda neşir olunacaktır. Bu kanun mucibince Cebeli düruz, Lazkiye ve Cezireden maada Halep, Hama, Humus, Dirzor ve Havran vilâyetleri de ayrı ayrı birer mıntaka halinde idare edilecek, dahilî işlerinde hemen hemen müstakil olacaklardır.

Kolenin yeni vazifesi

Antakyâ [Husufi]—22 temuzda Hataydaki vazifesi sona erecek olan Kolonel kolenin yeni ve mühim bir vazifeye tayin edileceği haber verilmektedir. Kolonel kolenin Suriye ve Lübnan Fransız Ho—Komiserliği siyasi ve askeri büro şefliğine tayin olunacağı ve Hataydan doğrudan Beyrûta giderek yeni vazifesine başlayacağı söylenmektedir.

Mevki Satınalma Komisyonundan

28/6/939 da kapalı zarfla eksiltmeleri yapılan VIII. Hudut taburunun (280) Ton un (73)ton sığır veya keçi eti 10800 kilo sadenin aynı günde yapılan münakasasında taliplerin verdikleri fiyatlar muhannen bedelden yüksek görülmekle 2490 sayılı kanunu 40 nci maddesi mucibince bir ay zarfında pazarlıkla alınacaktır. İlk pazarlık günü 7/Temmuz/939 Cuma günü olduğu ve bu gün kalem erzaka gireceklerin kanun mucibince istenen evsafı haiz olması ve teminatların birlikte bulunması şarttır. Bu şeraiti haiz olanların eksiltmeye müracaatları ilân olunur.

Mardin Vilâyetinden

- 1 — Vilâyet Mektupçuluk kalemünde onar lira aslı maaşlı bir tahrirat kâtipliği ile bir evrak memurluğu açıktır.
- 2 — Bu memuriyetlere memurin kanununun 4 üncü maddesi mucibince müsabaka ile memur alınacaktır.
- 3 — Müsabaka 3/7/939 Pazartesi günü saat 15 te vilâyette yapılacaktır.
- 4 — Taliplerin müsabaka gününden evvel memurin kanunu hükümlerine göre evrakı müsbitelerle birlikte Vilâyete müracaat etmeleri. Bu şeraiti haiz olmayanların müsabakaya kabul edilmeyecekleri ilân olunur.

**Ansiklopedik
Sayfamız
P
E
K
Yakında**

YURTDAŞ!

Türk evinin şerefli ananesi kilerdir.

Kavanoz, kavanoz reçelleri, şişe şişe şurupları olma-

yan bir ev, Çocuk-
suz bir yuva kadar
tatsızdır.

Bu güzel anane
mizi yaşatalım.

Yuvanın saadet ve varlığını doğuran,
Aile düğümünü kuvvetlendiren çocuktur
Çocuğu sev. Sevmekten mahrum bakes
yavruları da hatırla Yılda bir lira ver
Çocuk Esirgeme Kurumuna üye ol.

İlk Öğretim

Maarif Vekâleti-
nin haftalık olarak
çıkarmağa devam
ettiği İlk Öğretim)
gazetesinin (8) ncü
nüshası da Matba-
amıza gelmiştir.

Muallimlerle ta-
lebelerimiz için fay-
dalı yazılarla süs-
lenmiş olan bu gü-
zel gazeteyi oku
yucularımıza hara-
retle tavsiye ede-
riz.

YURTDAŞ!

**Türk Hava
Kurumuna
Yardım Et
Buyardım en bü-
yük bir yurd bor-
cudur.**

Mardin gümrük muhafaza tabur satınalma komisyon Başkanlığından

Cinsi	Miktarı Kilo	Tahmini Fiatı Lira	İlk Teminat Lira	Koruş	İhale günü
Koyun eti	8000	2400	180	00	6/7/939 Perşembe günü Saat 10 da

A — 26/6/939 Pazartesi günü ihalesi yapılacak olan (8000) kilo koyun etine taliplerce verilen fiyat bahallı görüldüğünden 6/7/939 Perşembe gününde ihalesi yapılmak üzere talik edilmiştir.

B — İstekliler şartnameyi hergün tabur satınalma komisyonunda görebilirler.

C — İstekliler koyun etinin teminat akçesi olan (180) lirayı Mardin gümrük veznesine yatırıp vevne makbuzile veyahut banka mektupları ile birlikte şartname-
nin 4 üncü maddesinde yazılı vesikaları da getirmeleri ilân olunur.

Cizre Satınalma komisyonundan

Cinsi	Kilo	Eksiltme se	M. Teminat	İhale	Günü
Un	160000	Kapalı zarf	1670 00	24/7/939	S. 9
Sade yağ	6000	" "	383	" "	" 11
Pirinç	20000	açık eksiltme	300	" "	" 15
Fasulya	15000	" "	135	25/7/939	" 9
Nohut	10000	" "	27	" "	" 11
Mercimek	7000	" "	34	" "	" 15
Şehriye	5000	" "	175	" "	" 16
Gaz	5000	" "	105	26/7/939	" 11
Odun	300000	" "	225	" "	" 11
Arpa	70000	" "	210	27/7/939	" 9
Saman	76000	" "	114	" "	" 11
Ot	80000	" "	180	" "	" 15
Sabun	3000	" "	117	28/7/939	" 10
Et	60000	Kapalı zarf	1125	" "	" 10

Cizre HD. TB. taburunun senelik ihtiyaçları yukarıda yazıldığı gibi eksiltmeye çıkarılmıştır. Şart-
nameler TB. LV. dadır taliplerin teklif ve teminatları ile komisyona müracaatları ilân olunur.

30/3/5/7